

Στέλιος Φαϊτάκης, *Fallacy*, 2013. Παραχώρηση του καλλιτέχνη.

Ο Φίλιππος Τσαγκρίδης μπροστά από το έργο του Πάνη Βαρελά *FAI Blanket*, 2016. Παραχώρηση του καλλιτέχνη και της γκαλερί Krinzing, Βιέννη. Φωτό: Pauline Niarchou.

● ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΤΣΑΓΚΡΙΔΗΣ

Ψήφος εμπιστοσύνης στην ελληνική σκηνή

Ένας από τους πιο δραστήριους συλλέκτες της νέας γενιάς για τις καλλιτεχνικές επιλογές του και την εγχώρια σκηνή

Τον γνώρισα πριν λίγα χρόνια και μου είχε προκαλέσει εντύπωση το ότι, παρά το νεαρό της ηλικίας του παρακολουθούσε ήδη ενεργά την παγκόσμια σκηνή σύγχρονης τέχνης. Ξεκίνησε να συλλέγει το 2011, όταν πρωτοείδε δουλειά του Μιχαήλ Πυργέλη στην Art Basel. Προσπαθώντας να μην χάνει τις μεγάλες καλλιτεχνικές συναντήσεις, ενημερώνεται και δημιουργεί μια συλλογή με συνοχή, η οποία αντικατοπτρίζει την προσωπική του αισθητική ματιά. Παράλληλα, υποστηρίζει ένθερμα την ελληνική εικαστική κοινότητα, θεσμούς όπως η Art Athina, αλλά και καλλιτέχνες.

Με ποια κριτήρια επιλέγετε ένα έργο; Υπάρχει κάποιο συγκεκριμένο θέμα ή κίνημα που καθορίζει τις επιλογές σας;

Η συλλογή μου δεν έχει γεωγραφικούς περιορισμούς. Θεωρώ πως η τέχνη είναι ένας παγκόσμιος κώδικας, ένας φορέας κοινωνικοποίησης. Με ενδιαφέρουν τα έργα με κοινωνικοπολιτικό περιεχόμενο, που όμως περιγράφεται μέσα από μια «σαρκαστική» ματιά. Η τέχνη δεν μπορεί να αποβάλει το πολιτικό, ιδεολογικό ή το κοινωνικό της περιεχόμενο εφόσον δημιουργείται από ανθρώπους και σε αυτούς απευθύνεται. Συλλέγω καλλιτέχνες που αντιπροσωπεύουν τη δική μου γενιά και προσπαθώ να υποστηρίξω ένα καλλιτέχνη από την αρχή και εις βάθος.

Πώς συγκεντρώνετε πληροφορίες για να καταλήξετε σε μια αγορά;

Τις περισσότερες ανακαλύψεις και αγορές τις κάνω μόνος μου. Τα social media αποτελούν εξαιρετική πηγή ενημέρωσης. Βέβαια, οι πιο σημαντικές πληροφορίες μεταφέρονται από στόμα σε στόμα. Η προσωπική σχέση με τους καλλιτέχνες καθορίζει τον τρόπο με τον οποίο

συλλέγω. Είχα την τύχη να συναναστραφώ με αξιόλογους δημιουργούς, όπως οι Γιάννης Βαρελάς, Ράνια Μπέλλου, Στέλιος Φαϊτάκης, Ηλίας Καφούρος και Πάνος Τσαγκάρης, οι οποίοι έχουν επηρεάσει τον τρόπο που αντιλαμβάνομαι τη σύγχρονη τέχνη.

Η γνώμη σας για την εγχώρια καλλιτεχνική δημιουργία;

Τα τελευταία χρόνια γίνεται όλο και πιο ενδιαφέρουσα. Καινούριες γκαλερί και artist-run spaces ανοίγουν, όλο και περισσότεροι καλλιτέχνες εμπλέκονται με την αυτο-οργάνωση και τη δημιουργία εκθέσεων εκτός καθιερωμένων πλαισίων. Όλο αυτό συγκροτεί μια πολύ ενδιαφέρουσα και ιδιόμορφη σκηνή. Υπάρχει πολύ ταλέντο στην πόλη και αξιόλογα ιδιωτικά ιδρύματα που υποστηρίζουν τους Έλληνες καλλιτέχνες, όπως οι Young Patrons του Μουσείου Κυκλαδικής Τέχνης, κι έτσι πολλοί νέοι έχουν έρθει πιο κοντά στην εγχώρια εικαστική σκηνή.

Είναι όμως πολύ λυπηρό να μην υπάρχει κρατικό μου-

σειό να υποστηρίξει τη σύγχρονη καλλιτεχνική δημιουργία. Στην πρωτεύουσα της Ελλάδας, οι μαθητές δεν μπορούν να επισκεφτούν δημόσια μουσεία τέχνης για την καλλιέργειά τους, σε μια πόλη και χώρα που οι ξένοι επισκέπτες θαυμάζουν για την καλλιτεχνική της παιδεία και υποδομή κατά την αρχαιότητα.

Είναι για εσάς η τέχνη επένδυση, αγοράζετε ό,τι σας έλκει αισθητικά ή και τα δύο;

Πάντοτε αγοράζω ό,τι με τραβά αισθητικά. Όμως θα ήταν ψέμα να πω ότι η εμπορική αξία ενός έργου δεν έχει σημασία για ένα συλλέκτη. Δεν το βλέπω εξαρχής ως επένδυση, αλλά ελπίζω τα έργα που επιλέγω να μην χάσουν την αξία τους. Η ευθύνη που παίρνει κανείς υποστηρίζοντας καλλιτέχνες της γενιάς του είναι πολύ μεγαλύτερη από μια απλή επένδυση.

Ποιος είναι ο ρόλος του συλλέκτη στην εξέλιξη της ιστορίας της τέχνης;

Ο ρόλος του υπήρξε πάντα καθοριστικός. Αφενός υποστηρίζει τους καλλιτέχνες και τη δημιουργία των έργων και αφετέρου συμβάλλει στη διατήρηση και διαφύλαξη των έργων ώστε αυτά να μπορούν να υπάρχουν σε βάθος χρόνου. Δεν είναι λίγα τα παραδείγματα ιδιωτών συλλεκτών, οι συλλογές των οποίων κοσμούν τα μεγαλύτερα μουσεία τέχνης.

Ποιος ο ρόλος του καλλιτέχνη σήμερα;

Για μένα, ο καλλιτέχνης είναι εκείνος που μπορεί να συμπεκνώνει τη σημασία της ζωής σήμερα και να στοχάζεται για τη ζωή αύριο.

“ Πάντοτε αγοράζω ό,τι με τραβά αισθητικά. Όμως θα ήταν ψέμα να πω ότι η εμπορική αξία ενός έργου δεν έχει σημασία. Η ευθύνη, που παίρνει κανείς υποστηρίζοντας καλλιτέχνες της γενιάς του είναι πολύ μεγαλύτερη από μια απλή επένδυση

→ Άννα Χατζηνάσιου